

En arbetsgivare som inte är bunden av något kollektivavtal ska enligt 19 a § medbestämmandelagen fortlöpande hålla arbetstagarorganisationer som har medlemmar som är arbetstagare hos arbetsgivaren underrättade om hur verksamheten utvecklas produktionsmässigt och ekonomiskt liksom om riktlinjerna för personalpolitiken. Under sju månader lämnade ett bolag inte någon information till en arbetstagarorganisation. Arbetstagarorganisationen påstod inte att det hade inträffat något särskilt i bolagets verksamhet under den aktuella tiden. Parterna har tvistat om bolaget har brutit mot 19 a § medbestämmandelagen.

Med hänvisning till att det i målet inte visats att någon särskild händelse hade inträffat och att det inte heller påståtts att bolaget avsåg att fatta något beslut som kunde påverka arbetstagarorganisationens medlemmar under perioden, fann Arbetsdomstolen att det inte fanns skyldighet för bolaget att lämna någon information till arbetstagarorganisationen under den aktuella tidsperioden. Arbetsdomstolen uttalade även att information ska lämnas fortlöpande innebär att information ska lämnas så snart det kan ske, inte vid fast bestämda tidpunkter.

ARBETSDOMSTOLEN

DOM

AD 2026 nr 25

2026-03-18

Mål nr A 230-24

Stockholm

KÄRANDE

Industrifacket Metall, 105 52 Stockholm

Ombud: arbetsrättsjuristen Dan Holke, Steglitsvägen 49, 192 55 Sollentuna

SVARANDE

TM Sweden AB, 556931-4098, Kanalvägen 16, 194 61 Upplands Väsby

Ombud: advokaterna Åsa Erlandsson och Jacob Gustafsson, Setterwalls

Advokatbyrå AB, Box 1050, 101 39 Stockholm

SAKEN

brott mot medbestämmandelagen

BAKGRUND

TM Sweden AB (bolaget) bedriver verksamhet med Tesla-bilar på flera orter i landet bl.a. i Malmö. Verksamheten omfattar försäljning av bilar samt service och reparationer. Industrifacket Metall (förbundet) har medlemmar som är anställda på bolagets servicecenter i Malmö. Bolaget är inte bundet av kollektivavtal.

Twist har uppkommit om bolaget har brutit mot 19 a § medbestämmandelagen genom att inte hålla förbundet underrättat om hur verksamheten i Malmö utvecklades produktionsmässigt och ekonomiskt liksom om riktlinjerna för personalpolitiken.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Förbundet har yrkat att Arbetsdomstolen ska förplikta bolaget att till förbundet betala allmänt skadestånd med 75 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning (den 18 december 2024) till dess betalning sker.

Bolaget har bestritt förbundets talan. Något belopp har inte vitsordats som skäligt i och för sig, men sättet att beräkna ränta har vitsordats.

Om Arbetsdomstolen skulle finna att bolaget är skadeståndsskyldigt, har bolaget yrkat att skadeståndet i första hand ska bestämmas till noll och i andra hand att det ska jämkas till det belopp som domstolen finner skäligt.

Förbundet har motsatt sig att det allmänna skadeståndet bestäms till noll eller jämkas.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER

Förbundet

Bolaget är enligt 19 a § medbestämmandelagen skyldigt att på eget initiativ fortlöpande informera förbundet om hur verksamheten utvecklas produktionsmässigt och ekonomiskt och om riktlinjerna för personalpolitiken.

Parterna har inte kunnat nå en överenskommelse om hur ofta information ska lämnas. Bolaget har angett att en gång per kvartal eller vid större förändringar är rimligt. Under perioden 18 mars–18 oktober 2024 lämnade bolaget inte någon information. Bolaget har därmed inte fortlöpande lämnat information till förbundet. Bolaget har därför brutit mot 19 a § medbestämmandelagen och ska betala allmänt skadestånd till förbundet.

Bolaget har varit väl medvetet om sin skyldighet att fortlöpande hålla förbundet informerat om verksamheten, men har trots det under sju månader

inte lämnat någon information. Bolaget har därmed agerat uppsåtligen eller i vart fall grovt oaktsamt, varför skadeståndet inte ska bestämmas till noll eller jämkas.

Bolaget

Bolaget har fortlöpande informerat förbundet om verksamheten i sådan omfattning och med sådan regelbundenhet som krävs enligt 19 a § medbestämmandelagen. Information har lämnats vid förhandling den 18 mars, skriftligen den 18 oktober och muntligen den 15 november 2024, den 22 januari, 6 mars, 6 maj och 5 augusti 2025.

Bolaget har inte brutit mot 19 a § medbestämmandelagen enbart på grund av att bolaget under tiden 18 mars–18 oktober 2024 inte lämnade information om verksamheten till förbundet. Bolaget hade inte skyldighet att delge förbundet någon information under denna period. Bolaget har därför inte brutit mot medbestämmandelagen och något allmänt skadestånd ska inte utgå.

Ett eventuellt skadestånd ska bestämmas till noll eftersom bolaget inte har agerat uppsåtligen, inte anmärkningsvärt frekvent eller grovt oaktsamt. I vart fall ska skadeståndet jämkas, eftersom bolaget har varit medgörligt och samarbetsvilligt.

UTVECKLING AV TALAN

Förbundet

Bolaget har närmare 400 anställda i Sverige, varav ca 150 är anställda på förbundets avtalsområde och hälften av dessa är medlemmar i förbundet. Under hösten 2023 hade bolaget elva medlemmar anställda i Malmö.

Förbundet påkallade i februari 2024 förhandling med bolaget enligt 10 § medbestämmandelagen för att uppmärksamma bolaget på att bolaget inte hade uppfyllt sina skyldigheter enligt 19 a § medbestämmandelagen och för att ge bolaget en chans att lämna den information som bolaget inte lämnade

på eget initiativ. Den 18 mars 2024 hölls en förhandling mellan förbundet och bolaget. Vid förhandlingen gick de förhandlande parterna igenom bolagets verksamhet i Malmö i olika avseenden. De förhandlande parterna diskuterade även hur information enligt 19 a § medbestämmandelagen skulle lämnas framöver. Förbundet föreslog att information skulle lämnas löpande så snart det kan ske, en gång per vecka eller månad. Bolaget ansåg att information skulle ges regelbundet och att en gång per kvartal eller vid större förändringar var rimligt. Förbundet var tillfreds med den information om verksamheten bolaget hade lämnat vid förhandlingen. Eftersom de förhandlande parterna var oeniga i fråga om frekvensen på bolagets information, avslutades förhandlingen i oenighet samma dag.

Efter den 18 mars 2024 lämnade bolaget inte någon information till förbundet. Förbundet påkallade därför den 12 augusti 2024 tvisteförhandling med bolaget och yrkade skadestånd för brott mot 19 a § medbestämmandelagen. Tvisteförhandling genomfördes den 27 augusti 2024 och avslutades i oenighet. Trots detta vidtog bolaget inga åtgärder för att uppfylla sina skyldigheter enligt 19 a § medbestämmandelagen förrän den 18 oktober 2024, då bolaget lämnade skriftlig information om verksamheten i allmänhet men inte specifikt om verksamheten i Malmö. Vid de tillfällen därefter som bolaget lämnat information, har det varje gång funnits något att informera om. Genom att inte lämna någon information alls om bolagets verksamhet under tiden 18 mars–18 oktober 2024 har bolaget brutit mot 19 a § medbestämmandelagen och ska betala allmänt skadestånd till förbundet med yrkat belopp.

Bolaget

Bolaget har åtta, snart nio, servicecenter i Sverige. Vid servicecentret i Malmö arbetade 2023 ca 30 personer, varav ca en tredjedel arbetade med service och reparationer. Resterande arbetstagare var tjänstemän som arbetade med försäljning. Bolaget är toppstyrt och servicecentren har t.ex. inte någon lokal budget, varför den information bolaget kan lämna för enskilda service-

center endast är generell information. Bolagets servicecenter är ingen traditionell bilverkstad. Förbundets medlemmar som arbetar med service och reparationer påverkas inte av servicecentrets försäljningsdel, vilket i sin tur påverkar vilken information bolaget är skyldigt att lämna till förbundet enligt 19 a § medbestämmandelagen. Sedan den 27 oktober 2023 pågår en arbetsmarknadskonflikt mellan bolaget och förbundet.

I februari 2024 begärde förbundet förhandling med bolaget avseende 19 a § medbestämmandelagen. Trots att bolaget inte ansåg sig bryta mot informationsplikten i medbestämmandelagen bekräftade bolaget mottagandet av förbundets förhandlingsframställan, i syfte att tillsammans med förbundet hitta en rutin för informationsgivning som skulle passa båda parter. Förhandling genomfördes den 18 mars 2024. Vid förhandlingen tillbakavisade bolaget förbundets påstående om att bolaget brutit mot medbestämmandelagen och tillhandahöll förbundet information om verksamheten i enlighet med 19 a § medbestämmandelagen. Bolaget föreslog att bolaget därefter skulle dela information med förbundet kvartalsvis eller vid större förändringar. Förbundet accepterade inte bolagets förslag. Parterna enades därmed aldrig om hur ofta bolaget skulle lämna information om verksamheten enligt 19 a § medbestämmandelagen till förbundet och förhandlingen avslutades i oenighet samma dag.

Den 12 augusti 2024 återkom förbundet med en förhandlingsframställan avseende brott mot 19 a § medbestämmandelagen och skadeståndsanspråk. Den 27 augusti 2024 hölls en tvisteförhandling. Förbundet yrkade skadestånd på grund av att bolaget inte hade lämnat någon information sedan förhandlingen den 18 mars 2024. Bolaget bestred yrkandet och förhandlingen avslutades i oenighet samma dag. Den 18 oktober 2024 fick förbundet skriftlig information enligt 19 a § medbestämmandelagen. Förbundet ville dock ha information i samband med möten eller förhandlingar. Ytterligare en förhandling ägde därför rum digitalt den 15 november 2024, vid vilken förbundet ställde frågor om verksamheten som bolaget besvarade. Parterna kom även överens om att träffas digitalt den 22 januari och den 6 mars

2025. Den 26 november 2024 väckte förbundet talan i målet. Efter förhandlingen den 15 november 2024 har parterna träffats regelbundet vid korta digitala möten den 22 januari, 6 mars, 6 maj, 9 juni, 5 augusti, 29 september och 10 november 2025. Bolaget har vid dessa tillfällen redovisat information om verksamheten i enlighet med 19 a § medbestämmandelagen.

Under tiden 18 mars–18 oktober 2024 skedde inte några väsentliga händelser vid anläggningen i Malmö som påverkade förhållandet mellan bolaget och nuvarande eller förutvarande arbetstagare som är medlemmar i förbundet och under sommarmånaderna gick verksamheten ned. Det fanns därmed inte något nytt att informera förbundet om avseende hur verksamheten utvecklades produktionsmässigt och ekonomiskt eller avseende personalpolitiken i förhållande till den information som bolaget lämnade enligt 19 a § medbestämmandelagen den 18 mars 2024.

Tanken bakom informationsplikten i 19 a § medbestämmandelagen är att en arbetstagarorganisation i förhållande till en icke kollektivavtalsbunden arbetsgivare, på grundval av den information som lämnas, ska kunna påkalla förhandling med stöd av den allmänna förhandlingsrätten enligt 10 § medbestämmandelagen. Det innebär att den information som ska lämnas, ska röra förhållanden som kan bli föremål för förhandling och röra en omständighet som kan påverka förhållandet mellan arbetsgivaren och en nuvarande eller förutvarande arbetstagare som är medlem i arbetstagarorganisationen. Det finns ingen skyldighet för en icke kollektivavtalsansluten arbetsgivare att lämna information till en arbetstagarorganisation, om det inte skett någon förändring av verksamheten, eftersom det då inte finns någonting som ger arbetstagarorganisationen rätt att påkalla förhandling med stöd av 10 § medbestämmandelagen.

Bolaget har därför inte brutit mot informationsskyldigheten enligt 19 a § medbestämmandelagen och något allmänt skadestånd ska inte betalas.

UTREDNINGEN

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. På förbundets begäran har vittnesförhör hållits med ombudsmannen AH. På bolagets begäran har vittnesförhör hållits med Area Service Manager CM och tidigare Country Service Manager NÅ. Båda parter har åberopat skriftlig bevisning.

TVISTEN

Twistefrågan i målet är om bolaget fortlöpande har hållit förbundet underrättat om hur bolagets verksamhet utvecklades produktionsmässigt och ekonomiskt och om riktlinjerna för personalpolitiken.

DOMSKÄL

Det parterna är överens om

Parterna är eniga om följande. Vid förhandlingen den 18 mars 2024 lämnade bolaget information enligt 19 a § medbestämmandelagen till förbundet om bolagets verksamhet i Malmö. Parterna diskuterade även hur information enligt bestämmelsen skulle lämnas framöver, men enades aldrig om hur ofta bolaget skulle lämna information. Den 12 augusti 2024 påkallade förbundet twisteförhandling med bolaget för brott mot 19 a § medbestämmandelagen och en twisteförhandling hölls den 27 augusti 2027. Vid twisteförhandlingen lämnade bolaget ingen information enligt 19 a § medbestämmandelagen. Bolaget lämnade den 18 oktober 2024 skriftlig information om verksamheten i enlighet med 19 a § medbestämmandelagen.

Det är således ostridigt att bolaget inte lämnade någon information enligt 19 a § medbestämmandelagen till förbundet under tiden 18 mars–18 oktober 2024 och att någon överenskommelse om hur ofta bolaget skulle lämna information om verksamheten inte hade träffats.

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 19 a § medbestämmandelagen ska en arbetsgivare, som inte är bunden av något kollektivavtal alls, fortlöpande hålla arbetstagarorganisationer som har medlemmar, som är arbetstagare hos arbetsgivaren, underrättade om hur verksamheten utvecklas produktionsmässigt och ekonomiskt liksom om riktlinjerna för personalpolitiken.

Bestämmelsen har införts för att säkerställa information och samråd på arbetsplatser som saknar kollektivavtal men där det finns anställda som är medlemmar i en arbetstagarorganisation. Bestämmelsen är föranledd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare i Europeiska gemenskapen.

Av förarbetena till bestämmelsen, prop. 2004/05:178 s. 28, framgår följande. Bestämmelsen gäller arbetsgivare som inte är bundna av något kollektivavtal överhuvudtaget. Arbetsgivarens informationsskyldighet gäller i förhållande till samtliga arbetstagarorganisationer som har medlemmar som är arbetstagare hos arbetsgivaren. Arbetsgivaren får anses vara skyldig att i vart fall någon gång per år fråga arbetstagarna om de tillhör någon organisation. Omfattningen av arbetsgivarens informationsskyldighet enligt paragrafen är densamma som enligt 19 § första stycket första meningen samma lag. En allmän utgångspunkt för informationsskyldigheten är att information ska ges om sådana mer allmänna förhållanden i verksamheten som typiskt sett är av betydelse för arbetstagersidan för att denna ska kunna följa utvecklingen och bilda sig en uppfattning om utsikterna för framtiden. Informationskyldigheten omfattar dock inte enbart uppgifter som har betydelse när man ska bedöma utsikterna för framtiden. Också uppgifter som hänför sig till vad som varit, liksom upplysningar om det aktuella läget omfattas av informationsplikten. Att informationen ska lämnas fortlöpande innebär att den ska lämnas så snart det kan ske.

Vidare anges följande, prop. 2004/05:148 s. 19. Om arbetstagarorganisationerna på arbetsplatser utan kollektivavtal fortlöpande, dvs. så snart det kan ske, får information på ett sätt som motsvarar 19 § första stycket första meningen så ges de tillräcklig insyn i företagets verksamhet för att kunna begära förhandling enligt 10 § medbestämmandelagen innan beslut fattas. Arbetstagarorganisationerna ges en reell möjlighet att begära förhandling i god tid om de aktuella frågorna och arbetsgivaren ges möjlighet att få ta del av arbetstagarorganisationens synpunkter enligt gängse förhandlingsregler. Någon skyldighet för arbetsgivaren att avvakta med beslut följer visserligen inte men direktivets syfte, att söka nå en överenskommelse när det gäller beslut som arbetsgivaren kan fatta och som kan medföra väsentliga förändringar i arbetsorganisationen eller anställningsavtalen, får anses vara uppfyllt.

Av förarbetena till 19 § medbestämmandelagen, prop. 1975/76:105 s. 379 f., framgår bl.a. följande. I kravet att informationen ska lämnas fortlöpande ligger att den ska lämnas så snart det kan ske, om inte parterna enas om annat. Rätten till information enligt 19 § begränsas till vad organisationen behöver för att tillvarata sina medlemmars gemensamma intressen i förhållandet till arbetsgivaren. Uppgifter som saknar betydelse för förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare faller utanför rätten till information, liksom t.ex. uppgifter om anställdas personliga förhållanden som inte har betydelse för någon aktuell facklig fråga. Av 5 § första stycket medbestämmandelagen följer vidare att någon rätt till information inte föreligger beträffande förhållanden som rör arbetsgivarens dispositioner i en förestående eller redan utbruten facklig konflikt. Rätten till information enligt 19 § är vidare begränsad till uppgifter som arbetsgivaren har tillgång till. När det gäller ett koncernföretag bör rätten till information även omfatta material som företaget har tillgängligt och som belyser förhållandena inom koncernen, såvitt materialet i fråga har betydelse för den fackliga verksamheten på den egna arbetsplatsen.

Har bolaget fortlöpande hållit förbundet underrättat om hur verksamheten i Malmö utvecklades?

Bolaget har gjort gällande följande. Bolaget informerade fortlöpande förbundet om verksamheten i sådan omfattning och med sådan regelbundenhet som krävs enligt 19 a § medbestämmandelagen. Under tiden 18 mars–18 oktober 2024 skedde inte några väsentliga händelser vid servicecentret i Malmö som påverkade förhållandet mellan bolaget och nuvarande eller förutvarande arbetstagare som är medlem i förbundet. Det fanns därför under perioden inte något nytt att informera förbundet om i förhållande till den information som bolaget lämnade den 18 mars 2024. Bolaget bröt därmed inte mot 19 a § medbestämmandelagen.

Enligt förbundets uppfattning lämnade bolaget inte fortlöpande information till förbundet. Förbundet har anfört följande. Även om någon särskild händelse inte inträffade under den aktuella tiden hade bolaget skyldighet att lämna information om hur verksamheten utvecklades. Genom att inte lämna någon information alls under tiden 18 mars–18 oktober 2024 bröt bolaget mot 19 a § medbestämmandelagen.

AH har anfört bl.a. följande. Den skriftliga information som bolaget lämnade den 18 oktober avsåg allmän information om bolaget och inte information om bolagets verksamhet i Malmö. Han ville därför få till stånd ett möte för att tala om bolagets verksamhet i Malmö, vilket skedde den 15 november 2024. Efter mötet fick bolagets informationsgivning struktur och det har vid samtliga efterföljande informationstillfällen alltid funnits relevant information för bolaget att lämna. Det har varit korta, men bra samtal.

CM har anfört bl.a. följande. Bolaget vill vara transparent och vill att alla anställda ska få erforderlig information. Bolaget har därför digitala informationsmöten för alla anställda i Sverige som avslutas med att de anställda ges möjlighet att ställa frågor. Han träffar numera förbundets ombudsman varje månad i Malmö och lämnar information. I Stockholm och Göteborg lämnas motsvarande information digitalt varje kvartal. Till Upp-

sala och Umeå skickas skriftlig information. Efter den 18 mars 2024 lämnade bolaget ingen information, eftersom bolaget och förbundet inte kunde komma överens om hur ofta information skulle lämnas och det under tiden 18 mars till åtminstone augusti 2024 inte hände någonting som påverkade förbundets medlemmar. Det var inte rimligt att han skulle komma till Malmö så ofta som förbundet önskade. Den 18 oktober 2024 prövade han att lämna information om verksamheten i Malmö till förbundet på samma sätt som i Uppsala och Umeå, dvs. skriftlig information, men förbundet ville inte få information på det sättet. Därefter har informationsmötena fungerat jättebra. Mötena blir kortare och kortare och han vet vad förbundet önskar information om.

NÅ har anfört bl.a. följande. Bolaget hade varje månad möten på Teams för personalen där information delades om t.ex. försäljningssiffror, måluppfyllelser och hur länge en kund fick vänta på tid för service. Eventuella powerpointpresentationer fanns tillgängliga efter mötena. Han har aldrig varit med om att ett bolag har delat information med en arbetstagarorganisation så ofta som varje vecka eller varje månad.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

Rätten till information enligt 19 a § medbestämmandelagen innebär att en arbetsgivare som inte är bunden av något kollektivavtal ska ge en arbetstagarorganisation som har arbetstagare hos arbetsgivaren information om sådana mer allmänna förhållanden i verksamheten som typiskt sett är av betydelse för arbetstagersidan för att denna ska kunna följa utvecklingen och bilda sig en uppfattning om utsikterna för framtiden. Informationsskyldigheten omfattar också uppgifter som hänför sig till vad som varit och upplysningar om det aktuella läget. Rätten till information begränsas till vad arbetstagarorganisationen behöver för att tillvarata sina medlemmars gemensamma intressen i förhållandet till arbetsgivaren. Det bakomliggande EU-direktivets syfte är att arbetsgivare och arbetstagare ska försöka nå en överenskommelse när det gäller beslut som arbetsgivaren kan fatta och som kan medföra vä-

sentliga förändringar i arbetsorganisation eller anställningsavtal. Den information som en arbetsgivare ska lämna är avsedd att ge en arbetstagarorganisation tillräcklig insyn i företagets verksamhet för att arbetstagarorganisationen ska kunna begära förhandling enligt 10 § medbestämmandelagen.

Förbundet har tagit fasta på att information enligt 19 a § medbestämmandelagen ska lämnas fortlöpande och menar att bolaget genom att underlåta att lämna någon information alls under sju månader inte fortlöpande har lämnat information. Både bestämmelsens förarbeten och förarbetena till 19 § samma lag anger att information ska lämnas fortlöpande och att det innebär att informationen ska lämnas så snart det kan ske. Något tidsintervall för informationsgivningen anges inte. Att information ska lämnas så snart det kan ske får, enligt Arbetsdomstolens mening, anses betyda att information inte ska lämnas vid fast bestämda tidpunkter, utan just så snart det kan ske. Detta möjliggör för en arbetstagarorganisation att påkalla förhandling enligt 10 § medbestämmandelagen i sådan tid att arbetsgivaren ges möjlighet att få ta del av arbetstagarorganisationens synpunkter innan beslut fattas.

Förbundet har inte pekat på något särskilt som hänt under tiden 18 mars–18 oktober 2024. Av utredningen framgår inte att någon särskild händelse inträffade i bolagets verksamhet i Malmö under tiden 18 mars och åtminstone inte fram till augusti 2024, och det har inte påståtts att bolaget avsåg att fatta något beslut som kunde påverka förbundets medlemmar under tiden 18 mars–18 oktober 2024. Det har därmed, enligt Arbetsdomstolens uppfattning, inte funnits skyldighet för bolaget att lämna någon information till förbundet under tidsperioden. Förbundets talan ska därför avslås.

Rättegångskostnader

Förbundet har förlorat målet och ska därför ersätta bolagets rättegångskostnad i den utsträckning den varit skälig för att ta tillvara bolagets rätt. Bolaget har begärt ersättning med 496 884 kr, varav 462 805 kr exklusive mervärdesskatt avser ombudsarvode, 25 000 kr inklusive mervärdesskatt avser utlägg för ett rättsutlåtande och 9 079 kr avser vittneskostnader.

Bolaget har anfört att målet har varit av stor betydelse för bolaget, det har krävt en omfattande rättsutredning och handlingar har översatts till och från engelska. Begärd ersättning för ombudsarvode är därför skälig och även kostnaden för rättsutlåtandet har varit skälig för att ta till vara bolagets rätt.

Förbundet har anfört att bolagets kostnadsanspråk är för högt. Målet har varit av enkel beskaffenhet och rättsutlåtandet har inte tillfört någonting.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

Målet har krävt ett sammanträde för muntlig förberedelse som varade i 20 minuter och ca sex timmars huvudförhandling. Även med beaktande av att målet har gällt en för båda parter viktig fråga, har domstolen i huvudsak haft att avgöra en rättsfråga. Arbetsdomstolen anser att skälig ersättning för att ta till vara bolagets rätt inte uppgår till mer än 300 000 kr för ombudsarvode exklusive mervärdesskatt och ersättning för vittneskostnader med yrkat belopp.

DOMSLUT

1. Arbetsdomstolen avslår Industrifacket Metalls talan.
2. Arbetsdomstolen förpliktar Industrifacket Metall att ersätta TM Sweden AB för rättegångskostnad med 309 079 kr, varav 300 000 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen på det förstnämnda beloppet från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Catharina Nordlander, Per Lindblom, Eva Nilsson, Gabriella Forssell, Göran Söderlöf, Malin Sjunnebo (skiljaktig) och Ulrika Boëthius (skiljaktig).

Rättssekreterare: Lina Cajvert

Domsbilaga
i mål nr A 230-24

Ledamöterna Malin Sjunnebos och Ulrika Boëthius skiljaktiga mening

Vi är skiljaktig i frågan om bolaget fortlöpande har lämnat information till förbundet i enlighet med 19 a § medbestämmandelagen.

Informationsskyldigheten i 19 a § medbestämmandelagen har sin grund i det s.k. informations- och samrådsdirektivet. En allmän utgångspunkt för informationsskyldigheten har angetts vara att information ska ges om sådana förhållanden i verksamheten som är av betydelse för arbetstagersidan för att denna ska kunna följa utvecklingen och bilda sig en uppfattning om utsikterna för framtiden. Informationsskyldigheten omfattar dock inte bara sådana uppgifter som bedöms ha betydelse för framtiden utan även uppgifter om frågor som nu är aktuella liksom frågor som hänför sig till det som varit. Vidare har om bestämmelsen angetts att informationen i 19 a § medbestämmandelagen ska ge arbetstagarorganisationen möjlighet att vid behov påkalla förhandling med stöd av 10 § medbestämmandelagen, i frågor som rör förhållandena mellan arbetsgivaren och den som är eller har varit medlem i arbetstagarorganisationen.

Förhandlingsrätten i 10 § medbestämmandelagen tillkommer arbetstagarorganisationer likväl som arbetsgivare rörande förhållandet mellan arbetsgivare och den som är eller har varit medlem i arbetstagarorganisationen i fråga. Den allmänna förhandlingsrätten är grundläggande i svensk arbetsrätt och ger arbetstagarorganisationen en vidsträckt rätt att påkalla förhandling med arbetsgivaren i frågor som rör och påverkar medlemmarna på arbetsplatsen. Förhandlingsrätten uppställer inga krav på att frågan som arbetstagarorganisationen vill förhandla om har samband med något beslut som arbetsgivaren har eller avser att fatta, utan det är tillräckligt att det rör förhållandet mellan arbetsgivare och den som är eller har varit medlem i arbetstagarorganisationen.

För att informationsskyldigheten i 19 a § medbestämmandelagen ska få sådan verkan som avsetts i informations- och samrådsdirektivet liksom dess implementering i svensk rätt krävs således att informationen omfattar även sådana frågor som är av förhållandevis grundläggande art, så länge det handlar om hur verksamheten utvecklas produktionsmässigt och ekonomiskt eller om riktlinjerna för personalpolitiken.

Av bestämmelsen framgår att informationen ska lämnas fortlöpande. Med det innebär att den ska lämnas så snart det kan ske. Synonymer med ordet fortlöpande är bl.a. löpande och kontinuerligt, vilket tyder på att informationen ska lämnas med någon form av intervall. Detta, tillsammans med att den information som ska lämnas syftar till att ge arbetstagarorganisationen information i syfte att organisationen ska ha möjlighet att för sina medlemmars räkning påkalla förhandling i frågor som omfattas av 10 § medbestämmandelagen, talar för att information ska lämnas löpande och återkommande med ett sådant intervall att det i praktiken ger en möjlighet för arbetstagarorganisationen att tillvarata medlemmarnas rättigheter.

I målet har parterna i en förhandling diskuterat detta intervall. Förbundet har framfört att information bör lämnas varje månad och arbetsgivaren har anfört att information kan lämnas var tredje månad. Trots detta har ingen information alls lämnats från bolaget mellan den 18 mars och den 18 oktober 2024. Detta har medfört att förbundet under denna tid inte fått någon information över huvud taget om förhållandena på arbetsplatsen. Bolaget lämnade heller inte då informationen självmant utan först efter en förhandlingsframställan från förbundet avseende brott mot informationsskyldigheten i 19 a § medbestämmandelagen lämnade bolaget sedermera sådan information.

Bolaget har genom detta agerande brutit mot 19 a § medbestämmandelagen.

Överröstade i denna del är vi i övrigt överens med majoriteten.